

3. Закон України Про вищу освіту [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2984-14>

4. Пензин С. Н. Кино как средство воспитания. — В.: Изд-во Воронежского университета, 1975. — 78 с.

Копил Г. О., канд. пед. наук, доцент
кафедри німецької мови

МЕТОД З'ЯСУВАННЯ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

Одна з характерних та визначальних особливостей викладання іноземної мови у немовному вищому навчальному закладі — це, окрім вивчення іноземної мови професійного спрямування, участь у формуванні професійної компетентності майбутніх фахівців. Особливо цей аспект стосується майбутніх фахівців з міжнародної економіки, оскільки володіння іноземною мовою належить до основних компонентів (знань, умінь та навичок) їхньої професійної компетентності.

У результаті переходу до ринкової економіки та завдяки процесам глобалізації світової економіки значно зросли вимоги до професійної компетентності фахівців. У структурі професійної компетентності економістів-міжнародників чільне місце посідає компетенція, пов'язана з міжкультурною діловою комунікацією, тобто інтеркультурологічна. До її структурних складових відносяться наступні професійно важливі вміння та навички: досконале володіння іноземною мовою; фахові знання іноземною мовою; розуміння загальної культури країни іноземної мови; розуміння етнічної культури носіїв іноземної мови; розуміння мовної та ділової культури іноземних ділових партнерів; розуміння підприємницької культури країни ділових партнерів та вміння запозичення її кращих зразків; володіння міжкультурною комунікативною компетенцією; правильність інтерпретації елементів мови тіла — погляду, міміки, жестів, постави тіла, врахування менталітету; вміння гідно представляти власну країну на інтеркультурологічному рівні.

Процес формування інтеркультурологічної компетенції здійснюється поетапно (констатувальний, формувальний, підсумковий

етапи) та передбачає застосування традиційних та сучасних технічних засобів навчання (друкованих, аудіо-, відеозасобів, комп'ютерних технологій) відповідно до етапу формування. Застосування методу з'ясування прийнятне на кожному з етапів, та особливо ефективно він діє на констатувальному та формуальному етапах. Тобто, незалежно від того, з яким матеріалом ми працюємо і якими засобами ми доводимо його до свідомості студентів, ми потребуємо інструменти його опрацювання. Таким інструментом є метод з'ясування. До того ж, інформація інтеркультурологічного змісту може бути вербального, невербального та інтерпретаційного або контекстного характеру. Метод з'ясування є прийнятним та ефективним для виявлення інтеркультурологічної інформації будь-якого характеру.

Вказаний метод, як відомо, застосовується німецькими педагогами під час інтеркультурологічно налаштованих занять з іноземної мови. Він полягає у взаємозумовленому намірі порозуміння між учасниками дискусії. Так, на початковому її етапі припускається, що один із її учасників демонструє непорозуміння щодо інтеркультурологічних проблем. Результатом цього етапу стає усвідомлення студентами необхідності розуміння ними інтеркультурологічних проблем. Студенти впевнюються в тому, що там, де вони не розуміють справу, мету, мотиви, передумови діяльності, елементи поведінки, у процесі дискусії вони мають це з'ясувати.

Метод з'ясування передбачає систему питань, які можуть бути поставлено як з боку викладача, так і з боку студентів. Питання можуть складатись лише викладачем, лише студентами та спільно. Першочерговими є класичні шість W-питань: *Wer?*, *Was?*, *Wann?*, *Wo?*, *Wie?*, *Warum?* Два останні питання можуть бути ключовими у процесі з'ясування інтеркультурологічних аспектів. Отже, одним із дієвих кроків у формуванні інтеркультурологічної компетенції є правильно побудована система питань, які звучатимуть перед студентами. Так, наприклад, відповідно до наведених культурообумовлених ситуацій перед студентами можна поставити наступні питання:

- Що Вам найбільше запам'яталось?
- Що Вам найбільше сподобалось / не сподобалось?
- Що Вас дивує?
- Що Ви знаходите незвичайного у даних словах (ситуації, діях)?
- З чим Ви не згодні, але можете проявити толерантність?
- Ці вирази (слова, жести,) прийнятні у нашій діловій культурі?
- Для чиєї ділової культури це типове/нетипове явище?

— Належить це до ділової культури Німеччини чи це інтернаціональне?

— Як би діяли наші підприємці (менеджери) у даній ситуації?

— Як би діяли Ви у даній ситуації?

— Що нового Ви відкрили для себе?

— Може бути це рішення (вислів, манера, поведінка, вчинок, дія) прийнятним у нас зараз чи у майбутньому?

— Що з того, що Ви дізнались, хотіли б застосувати у своїй практиці?

— Ці слова (поведінка, дії, рухи, жести) можна віднести до ділової культури?

Усі питання, які ставлять перед студентами, можна поділити на три основні групи: констатація фактів (розуміння інтеркультурологічного аспекту); вираження власного ставлення до того чи іншого моменту (студент займає відповідну позицію); перспектива застосування нового досвіду на практиці. Цей список можна за бажанням викладача доповнювати чи скорочувати. Доцільно вирізнити головні особливості формулювання вказаних питань, а саме: сприяти правильному, адекватному аналізу першоджерел, спонукати студентів до розуміння та усвідомлення інтеркультурологічних аспектів завдяки творчій, аналітичній, рефлексивній діяльності студентів та необхідної компетентності викладача на практичних заняттях з іноземної мови.

Метою інтеркультурологічно налаштованих занять з застосуванням методу з'ясування є формування інтеркультурологічної складової професійної компетентності майбутніх фахівців з міжнародної економіки та зміцнення їх конкурентоспроможності на міжнародному рівні.

Король О. Ю., старш. викл.
кафедри іноземних мов факультету МЕІМ

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ РЕСУРСІВ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Одним із завдань вищих навчальних закладів є підготовка студентів до самостійного навчання впродовж усього життя. З цією метою все більше уваги приділяється організації самостійної роботи